

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, September' 18-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Ugy látszik, hogy legkevesebb egyik-vagy másik részhez való szítás nélkül beszéltetnek elé a' Madridban a' Sz. Márton klastroma mellett Aug. 20, 21-dik napjain történt lármák az itt következő tudósításban: — „Azon tiszt, ki az öráló csoportot kommandírozta, a' Traga la perró' legjobb éneklőit a' szomszéd ház elöl elkergettette. E' történt 20-dikban estve. Az éneklők az Arany-kút' klubjából magoknak segédelmet hoztak, minekutánna o't ezért panaszt tettek, hogy vélek rútol bántak, 's minekutánna ezen klubban a' Martilló (Csákány) társasága nékiek nagyon nártokot fogta volna. Így meg sokasodva a' Martillóhoz ismét vissza menván, ott az előbbi énekekre ismét rá kezdték, 's a' klastromban fogva lévő testőr-zőket megöldökléssel fenyegették, etc. A' strázsák fegyvert fogtak; a' strázsakatoná a' tolongásban megsebesedett, 's már most a' tiszt az egész öráló csoportot kiküldötte az uczára 's a' sokaságot elkergettette. A' hátráló nép azonközben a' Polgári Kormányozóval szembe találkozáván ennek panaszt tett; e' megígérte, hogy a' dolgot megvizsgálhatja, de a' nép ezzel meg nem elégedett, hanem haladéknélkül való elégteltet kivánt. A' tisztnek tehát vissza kellett magát katonáival a' strázsaházba vonni. Ekkor Morilló is megérkezett ló háton egy Ordonáncz Vadászszal, 's minekutánna a' történteokről tudakozódott volna, azt parancsolta a' népnek, hogy takarodják

haza. A' nép úgy felelt, hogy a' Generalis Úrnak nincsen jussa arra, hogy a' csendes polgárokat, minekelötte nékiek kedvek tartaná, házaikhoz széllyel kergettesse. Morilló így felelt: „Éppen így nincsen néhány gyáváknak jussok a' közönséges csendességnek megháborítására; két ezer emberek, kik itt az uczán jelen lehetnek, még nem teszik az egész Madridi népet; és ő (a' Generalis) tartozik azzal, hogy az egész népnek, a' melly 200,000 emberre számláltathatik, csendességét fenn tartattassa.“ — Látván azonban a' Generalis, hogy a' nép meg nem szűnik azt kívánni, hogy a' strázsacsoport váltattassék fel 's a' tiszt tétetessék fogságra: egy (Peloton) csoport katonaságot elé szollított, az alatt a' népet széllyel kergettette. A' nép a' legközelebb lévő uczaszegletig hátrálván, itt magát állásba helyezettette; 's itt a' dolog csatára került. Morilló is ide sietett — kardot rántott, 's csak a' Vadásztól kísértetvén, a' népre rohant. A' nép ismét hátat adott. Azonközben Morillónak egy Peloton Militzia tűnvén szemébe, azt kérdezte: „hogy hát ennek ki adott parancsolatot a' fegyverfogásra, 's megparancsolta, hogy az ő rendelése nélkül többé fegyvert fogni ne mérésseljen. Ebből is heves czivódás támodott, hanem csakugyan engedelmeskedett a' Militzia, és eltávozott. Az alatt a' Generalis' parancsolatjára minden felől számos örző csoportok kezdtek megérkezni, 's valami éjfélutáni két óratájban már minden uczák megüressedtek vala. Hanem 21-dikben

)(

reggel ismét tolongani kezdett a' nép a' Nap' kapujánál 's az Arany-kút' klúbjánál, hol a' nép' Orátorai arról tartottak beszédeket, hogy a' Fő Kapitánynak letétettése 's itélőszék' elébeállittatása, minthogy a' békességes polgárokat fegyveres kézzel megtámodni merte, szükséges legyen. Sok beszédek tartattak a' polgároknak jusaikról, 's a' Constitúzióról, 's affélék mondattak, hogy a' nemzet se' boldog se' szabad nem fogna lenni, valameddig Picarósok, Semmirekellők, által kommandiroztatna, etc. Egy népcsoport azonközben a' Morilló háza' elejébe tolakodott, hanem annak ajtaja előtt 200 Lovas-katonát találván, apró csapatokra oszlott 's az uczán le 's fel járkálván a' Traga-la-perrót éneklette, 's Morillót halállal fenyegette. Ezen napon három Proklamátziók intézettek a' néphez, egy a' Municipalitástól, más a' Polgári Kormányozótól, harmadik Morillótól magától (ezen utolsót közlöttük a' mult pénteki M. Kurirban). Hanem minthogy a' nép mind ezek mellett se' szünt-meg nyughatatlankodni, erre nézve Morilló jónak találta a' maga hivatalától a' Fő Kapitányságtól való elbucszást még ezen napon késő estve beadni, melynek híre éppen akkor érkezett-meg az Arany-kút' klúbjába, mikor az Orátorok leghevesebben beszéltek ellene, és a' Hadi Minister ellen is, kinek letétettetését hasonlóképpen kívánták. Az örálló csoportok egész éjjel jártak le 's fel. Aug. 22-dikén reggel csendesség látszott lenni minden felé. A' Király' határozását még ekkor nem tudta a' közönség.

Karthagenába olly parancsolat érkezett vala Aug. 13-dikán a' Királytól, hogy azon személlyek, kik a' nép' salakjának megmérgeződésében nem régen a' magok hivataljaikból letétettek vala, azokba tétessenek vissza. A' katona és polgári

tisztai karok Aug. 14 - dikén öszszegyülekezvén, azon voltak, hogy ezen parancsolatot végrehajtsák, hanem az alatt, míg tanácskoztak, a' nép a' Taaácsház elejébe tolakodván, szörnyen fenyegetődött, melyre nézve a' nemzeti örző sereg fegyveresen kiállani kéktelenített, 's a' gyülekezet ezen dologgal mint fogással élvén, azt határozta, hogy ezen K. parancsolat, minthogy a' nép' akaratjával ellenkezik 's a' közönséges csendességet veszedelemmel fenyegeti, mostan tellyességgel végre nem hajtathatik.

A' Generalis Quiroga' pere lefolyt; ő lett a' nyertes. Az a' fél fizetésen lévő Oberster Don Marco Abren, a' ki ellene ezen című irást: „A' Generalis Quiroga' csudára méltó gazdálkodása“ — kiadta vala, 1500 Reálokból álló birságfizetésre és arra íteltetett, hogy Quirogát közönségesen kövesse-meg.

Svétzia és Norvégia.

A' Norvégiai Dietát a' Király Aug. 21-dik napján berekesztette, illy beszédet intézvén hozzá: — “

„Azon Politikai történetek, mellyeket egy esztendő alatt előfordúltni szemlélünk, szükségesképpen meggyőztek bennünket azon meg nem szünő figyelmeségről, mellyet az Országlószekek Európa csendességének és nyugodalmának fenntartására fordítottak. Ezen részben nem lehetett Norvégiának is tekintetbe nem vétettetni. Azon mértékben, mint azon jusok, mellyekkel ő él, a' másokéival való öszszehasonlittatásra szolgálható pontokat mutattak, szükségesképpen azoknak használása által is olly mértékben magokra vonták a' Norvégiai törvényhozók a' közönséges figyelmezést, a' melly mértékben ezen jusokat haszonra fordították. Ha-

nem a' multak már hátunk megett vagy-
nak: használjuk őket gondolatainknak a'
jövendőhöz való alkalmaztatására, a' melly
teljes mértékben megkívánnya, hogy gon-
doskodásunkat reá fordítsuk. —

„Csak kötelességeimnek 's a' nemzet'
szükségeinek érett megfontolása után tet-
tem néktek a' Constitúzió Aktáján való
változtatásokra nézve az én jóvállásaimat.
Ebben én csak annak ohajtása által vezé-
reltettem, hogy az a' szabadság, mel-
lyet a' Norvégiai népnek szerzettem, meg-
tartathassék 's megerősíthessék, mint-
hogy azon jusok között ez a' legbecsesebb
és állandóbb, melly szerént én a' Norvé-
giai népnek háládatosságához, melynek
megnyerése iparkodásaimnak célja, szá-
mot tarthatok. Hízlekedek azzal magam-
nak, hogy a' közönséges vélekedés, jól
kormányoztatván, célzásaim' becsét meg-
fogja esmerni, és én ezen tekintetben a'
nemzeti képviselők' egyenes és kinyílt szív-
vel való együttmunkálódásához számot
tarthatok. Terjeszszétek polgártársaitok'
elejébe, hogy a' szabadság csak akkor áll
jó fundamentumon, mikor az Országlószék
(a' végrehajtó Hatalom) erős; és hogy a'
hol az Országló Hatalmak egymás eránt
illendő erőben nincsenek, ott semmi bizo-
nyos kezesség fenn nem állhat és hogy
elkerülhetetlen, hogy az a' Constitúziós
Státus, melly a' szám nélkül való követ-
kezésű hánykodásokat el akarja magától
tartóztatni, kerülje el azt, hogy a' Vég-
rehajtó oltalmazó Hatalman, a' más Hata-
lom magának kizorítási jusokkal bíró na-
gyobb hatalmat kapjon. —

„A' ti régi adósságtoknak, mellyel
Dániának tartoztok, lefizettetése eránt tett
határozásoknak jó befolyása fog lenni a'
Státus' hiteléhez. Elöttem tellyességgel
nincsenek titokban azon nehézségek, mel-
lyeket még meg kell győznünk. Ezek egy

résziint a' kereskedésnek megdugulásától
veszik származásokat, melynek nagyobb
elevenséggel való folyása Norvégiának
industriájára 's finantziájára nézve felet-
tebb hasznos volna: hanem az én meg-
nem szünő gondoskodásom, melly a' ti
boldogittatásokra céloz, tudni fog a' kör-
nyülállásokon uralkodni, és én reménlem,
hogy az isteni gondviselés meg fogja az
én iparkodásaimat áldani. —

„Örömmel figyelmeznem fogok én a'
bátorságosan kimondódó igazságokra: de
a' mellett a' nyomtatással való visszaélési
vakmerőséget zabolán fogom tartatni. A'
valóságos tudomány, a' nemzeti dicsőség-
nek ez a' valódi bennék része, nem enge-
di meg a' moeskolódást és rágalalmazást; az
olly irónak, ki a' szónak valóságos értel-
me szerént a' Státus' polgárja, elsőnek
kell lenni annak megismerésében, hogy
ha a' kötelességék megtagadtatnak, a' ju-
sok fennállani azonnal megszűnnek. —

„Örömmel szemlélem közelíteni azon
időt, midőn azon embereknek belátása és
buzgósága, kikre az a' fontos munka bi-
zattatott, hogy az Ország' számára új tör-
vényes könyvet készítsenek, a' ti régi
törvényeitek és újabban szerzett jusaitok
között fennálló minden ellenkezést el fog-
nak háritani. Ezen meghatározatlanság
legnagyobban az én Státustanácsosaimnak
felelősseltartozását illető kérdésben mutat-
ja magát; ezen tisztviselők minden Con-
stitúziós Országokban könnyen kritizál-
tatnak: de szükséges az, hogy legalább
azeránt bátorságosok legyenek, hogy csak
bizonyos principiumok és nem önn' ké-
nyen fundáltatott 's csalárd analogia
szerént ítéltenek meg. Én minden Státus-
tanácsosnak constitúziós attributumait
meg akarom határozni, 's a' közelébb kö-
vetkezendő Diéta' elejébe egy törvényjo-
vállást fogok az ő felelési tartozásokról

terjeszteni, melly által kimutatódik a' nemzeti képviselői gyűlésnek, hogy mi legyen az ő elsőbbségi jussainak mértéke. —

„A' Skandinaviai félszigetnek az ő egyéb Európai Státusokra nézve való állapota, olyan, hogy ezen tekintetben jobbat nem kívánhatunk. Részünkről az a' kötelességünk, hogy ezen minden jól organizált társaságnak fennállására megkívántató fontos elementumot megtartani iparkodjunk. —

„Midőn én már mostanában a' törvények szerént kinyilatkoztatom, hogy az 1821 esztendőbeli rendszerént való Diéta ülései elvégződtek, újabban bizonyosokká teszlek benneteket, Uraim! erántatok viseltető jó indulatom és Királyi jó akaratom felől. “

Sibbern, az Elölülő, így felelt a' Királynak ezen beszédére: — „Király! mi elragadtatással köszöntjük azon napot, mellyen ezen Diéta a' maga igen szeretett Királyát először látta. Légyen szerencsés Felséged a' mi kebelünkben. Halgasson meg Felséged bennünket atyai jósággal 's győződjék meg affelől, hogy a' mi szavaink csak a' mi valóságos gondolatainknak kifejezéseik. Ezen rendszerént való Diéta berekesztődik. Ez, harmadik vala a' sorban, de fontosságára nézve talám a' legelső, mivelhogy nekünk úgy látszott, hogy hazánk' szerencséje vagy szerencsétlensége az előnkbe adatott tárgyaknak meghatározatásuktól legyen valódiképpen függesztetve. Felséged maga a' fontosabb tárgyak közzé méltóztatott tenni a' Dániának tartozó adósságot. Úgy van Király, hogy igen fontos, és két tekintetben fontos vala ez azon időben, millyen ez a' jelenlévő, midőn a' dolgok' öszszecsatorlódásából folyó következesek kedves hazánkat illy terhesen nyomják, a' melyre nézve a' nemzeti képviselői gyűléstől is legéret-

tebb megfontoltatást kívánt ezen dolog. Már most a' Felséged' megalégedése szerént határozatott meg, 's midőn a' Diéta háládással megesmeri, hogy azon summának, mellyet Dánia eleintén kívánt, jóval lett alább szállittatása a' Felséged munkás gondoskodásának következesé vala, egyszersmind ugyan ő meri reménleni a' Felséged atyai kegyességétől azt is, hogy ezen egygyezés a' Norvégiai nemzetet olly kevéssé fogja nyomni, mint csak megeshetik. —

„Ezen Diéta még más két, 's talám, ámbár más tekintetekben, de éppen illy fontos tárgyakkal is foglalatoskodott, u. m: a' Norvégiai Nemességnek jövődöbéli jussaival, 's a' nyomtatási szabadsággal. A' mi az elsőt illeti, meg lehet, hogy mi a' mi gondolkodásainkban következesképpen határozásainkban is, hibázhattunk; a' megtevedés, a' gyenge emberi nemzet' örökös része: de e' mellett szabadsággal megvalljuk, hogy a' nemzeti képviselői gyűlés valamint ezen úgy minden egyéb tárgyra nézve, mellyek az ő megfontolása alá adattattak vala, azzal hízeltedik magának, hogy kötelességeitől legkissebb tekintetben is el nem távozott; 's ezen tekintetben Felségeddel együtt megesmeri azt, hogy, ha egy Constitúziós Országban az Országló Hatalmak között a' szükséges egyenlő mérték megzavartatott, az innen származandó hánykodások felszámálhatatlanok lesznek. — „A' mi a' nyomtatási szabadságot illeti, megesmeri a' Diéta, hogy ezzel nálunk nagyon visszaéltek, 's mély keserűséggel értette a' Diéta, hogy az Európai egyéb Hatalmasságok a' nyomtatási szabadsággal nálunk történt visszaélést úgy nézhették, mint a' nemzeti akaratnak kifejeztetését: de mi annak bizonyos voltával vigasztaljuk magunkat, hogy Felséged ezen népről, a' melly — minden

kevélység nélkül legyen mondva — öseitől a' maga Királya eránt megromelhatatlan egyenességet és hűséget vett örökség gyanánt által, 's ezen gondolkodást kinyilatkoztatni minden idoben dicsőségnek tartotta. Úgy vagyon, Király, mi mindenkor kevélységgel 's belső háladatossággal szemléltük a' Felséged' személyében a' közönséges szabadság' oltalmazóját, és nemes lelkü Fija', a' Koronaörökös' személyében is, kinek most Felséged mellett való jelen nem létét hathatósan sajnáljuk, buzgó oltalmazónkat 's a' Thronusnál lévő szószollónkat szemléljük hasonló kevélységgel. Azon szempillantásban, midőn az atyafi nemzethez (a' Svédziaiakhoz) visszatérni készül Felséged, mi a' Mindenhatóhoz folyamodván, kérjük, hogy Királyunkat, Koronaörökösünket és az egygyesült két nemzetet oltalmazza, 's magunkat egyszersmind a' nemzet' nevében a' Felséged' felséges oltalmába ajánlván, így rekeszti-be obajtásait: Isten tartsa - meg a' Királyt 's az ő Országait!"

P r u s z s z i a.

Király ö Felsége Aug. utolsó napján, a' Királyi Princzek 's a' Generalisok' fényes Stábja által körülvétettelve a' Berlin és Charlottenburg között lógerező, valami 10,000 lovasságból álló ármádával mustrát tartatott. Szép idő lévén az Orosz Nagy Herczegnével együtt a' több K. Princzaszonyok is mind kimentek ezen fényes mustrának szemlélésére hintókban. Ferdinandus Austriai-Estei Princz ö Kir. Fő Herczegsége, a' ki ezen őszi katonai próbatételeknek megszemlélésére ment Berlinbe, a' maga Huszár Regimentjének formaruhájában jelent-meg; sok más idegen katona és Követtségi személyek is voltak jelen, 's ezek között az Ánglus Követ is feleségével együtt ló háton.

O r o s z B i r o d a l o m.

General-Lieutenant Tschernitschew,

Orosz Császári General-Adjutáns, Petersburgból megérkezett Novotscherkaskba' a' Doniai Kozákok' fő városába. — Az Orosz Lovas-Generalis Rajewsky Adjutánsa, Stabális Lovas Kapitány, Herczeg Ipsilanti Sándor, ki a' Testörző Huszároknál szolgált, a' szolgálathan lévők' laistromából kihagyattatott.

B é c s.

Ide a' külső Országokról jövő idegen Ujságlevelek, Párisból, Frankfurtból, Norinbergából, Augsburgból, Monachiumból 's t., ma még meg nem érkeztek vala, de a' mellyet csak a' vizek nagy megárodásának tulajdonithatni.

M a g y a r O r s z á g.

Azon könyvet, a' mellyet mostanság ily czim alatt: É r t e k e z é s a' K e r e s z t é n y R e m é n s é g r ö l 's t., Tekintetes Pigay Ur, különös gondal és szorgalmatossággal, adott, fordításban szép papíron és szép nyomtatásban a' Magyar Olvasó közönség' kezébe, nem magasztalhatjuk becsesebben, mint ha az arról tétetett emlékezést a' Pesti Ujságlevelekből ide teszszük, melly keképpen következik: — “

„Szerencsém lévén (igy szoll a' nevezett Ujságleveleknek nagy érdemű Redaktora) az itt következő szép levelet olvasni, annyira meghatotta annak foglalatja szívemet, hogy ennek leírására 's másokkal való közölhetésére Tek. Pigay Antal Úrtól, a' Mélt. Gróf Szécsényi Familia mostani Fiskálisától, kihez a' levél intézetett, engedelmet nyertem. Tapasztalván pedig, hogy mások is szinte olly öröme való elragadtatással, olly belső megilletődéssel olvasták ezt, mint én, óhajtanám, hogy ez a' Keresztényi tiszta buzgóságnak illy felséges példa által való élesztésére, általjában közönségessé tétetnék, 's ez által a' levélben illetett hasznos könyv olvasására mind többen többen felserkentet-

vén, a' Keresztényi tökéletességek gyakorlása annál inkább terjedne, 's így szaporodnék számok azon hasznos Világ-Polgárinak: kik az ő hiteket tselekedeteikkel kívánják megmutatni. A' levél szóról szóra ez:

Tekintetes Úr!

„Édes örömmel fogadtam el a' hozzá-
m küldött nyomtatványokat azon jeles
munkából, mellyet a' Tek. Úr ezen czim
alatt: **Értekezés a' Keresztény Re-
mény ségről.** Francziából magyarra for-
ditott, 's Világ elejébe bocsátott. Szeren-
tsés a' Magyar Anyaszentegyház, midőn
világi fiai között olyanokat számlálhat,
kiknek legkedvesebb foglalatosságok a' mos-
tani hitetlenség ellen tellyes erővel vias-
kodni, a' tiszta igasságokat Felséges Ke-
resztényi oktatásokban előadni, az Isten-
félőket biztatni, az eltsüggedteket az igaz
Hit, Reménység 's Szeretet esméretére hoz-
ni, fogadja a' Magyar Anyaszentegyház
nevében a' Tek. Úr az én szíves köszöne-
temet, és azon édes Anyához megbizonyi-
tott lelki szeretete ösztönözze ezután is illy
jeles tettekre. Megérdemli valójában ez
a' legtisztább Magyarsággal készült derék
munka, hogy a' két Magyar Hazában el-
terjedjen, megérdemli, hogy minden jó
Hazafitól betsben tartassék. Ezen tekintet-
ből az én Fő Pásztori Kormányom alatt
lévő Esztergomi Érseki Megyében a' Lelki-
Tanítók között kiosztattam minden nyom-
tatványokat. Adjon az Isten Szent Lelket
több ilyeneknek készítésére a' Tek. Urnak,
az én Pártfogásokról legyen bizonyos, ki
Atyai áldásomat nyújtván vagyok a' Tek.
Urnak

Esztergomban Jul. 14-dikén 1821.

igaz jó akarója

Herczeg Rudnay Sándor, m. p.

Ő Cs. Kir. Felsége méltóztatván Fő
Tiszt. Marich János Urat a' Fejérvári Káp-
talan Lectorát és Kanonokját, úgy az Esz-
tergom Mezei Boldog Asszony Apáturát
a' Melt. Kir. Tábla Praelatusává kinevezni,
a' tisztelt Praelatus Ur Aug. 21-dikén ezen
hivataira a' rendes gyűlésben felesküdt.

* * *

Mélt. Vicsapi Báró Malonyay János Aloyz
Úrnak, mint Zemplény Vármegyei Ad-
ministrátornak, Ujhelyben August. 6di-
kán 1821. elmondott Beköszönő Beszéde.

Tekintetes Státusok és Rendek! Igen
is sok vagyon a' köz hivatalokban, a' mi
nem csak a' nagyra-vágyást kecsegteti,
hanem az igaz hazafiságnak óhajtásait is
méltán felébrésztheti. Valamíg az ártat-
lanságnak üldöztetését, az ügyefogyottak-
nak nyomattatásokat és a' szerencsétlenek
sínlődéseiket vérző szívvel nézi az érze-
keny hazafi; valamíg az elfajult hatalma-
soknak büszkeségek, a' nyughatatlanoknak
incselkedéseik, és a' gonoszoknak szemte-
len vakmerőségek bosszuságra erőltetik a'
szelíd jámborságot: mindaddig lehetetlen
azon hatalmat édes örömet el nem fogad-
ni, mellyet az erőtlenségnek gyámolítá-
sára és a' rosszáságnak zabolázására a' köz
bizodalom 's a' Fölségnek kegyelme a' hí-
vatalokkal nyujtanak. Ha az egyes pol-
gárok, kik a' jóknak tiszteletekre számot
tartanak, magán élve is híven eljárnak
kötelességeikben, vallyon lehet e valaki
olly érzéketlen, hogy akár melly hivatal
által megkülömböztetve, minden erejét,
minden tehetségét Hazánkknak 's Fölségünk-
nek föl ne áldozná? eggy olly Hazának
tudniillik, mellynek boldogító alkotmá-
nya, mint a' jóltévő napnak sugárai, min-
den rendű és sorsú lakosokkal érezteti hat-
hatóságát; eggy olly imádott Fölségnek,
a' ki dicső példájával minden népeit, mel-

lyeket a' kedvező Szerencse hatalmába bocsátott, sőt egész Európát is, jámborságra tanítja, a' ki csak abban helyhezheti fölötünk való nagyságát, hogy a' hív szolgálatokat bővebben jutalmazhatja, 's az érdemeket föllyebb magasztallatja; egyszóval a' ki jobbágyaihoz viseltető atyai szeretetével hódít minden szíveket diadalmas thronusához.

Én is örömmel lépek tehát ezen Nemes Megyének Fő-Ispáni Helytartóságába, 's midőn azt Főlséges Urunknak kegyelmes parancsolatjára jobbágyi háladatossággal elfogadom, esedezem a' Mindenhatónak, hogy minden igyekezetemet a' Megyebelieknek javokra 's boldogításokra intézze; hogy a' mit ez alkalmatossággal fogadtam, azt cselekedettel is teljesíthessem, 's valaha azon belső nyugalommal tekinthessek vissza e mai napra, melly a' törvény- és igazság-szeretetnek legszebb, legbizonyosabb jutalma. Annyira meghatotta lelkemet ezen szent kívánság, hogy az arra való törekedéstől engemet semmi nehézségek, semmi viszontagságok és kelletlen áldozatok el nem ijeszthetnek, és még is, Tek. Státusok és Rendek, el nem titkolhatom, hogy én sokkal inkább aggódom a' reám bízott hivatalnak szerencsés folytatásán, mintsem annak váratlan megnyerésén örvendettem. Remegőkarokkal nyúl-nék én ezen jeles Megyének kormányához, melly a' hazának egyik előkelőbb Nagyját 's hervadatlan érdemkoszorúkkal díszeskedő Tagját kifárasztotta *), ha a'

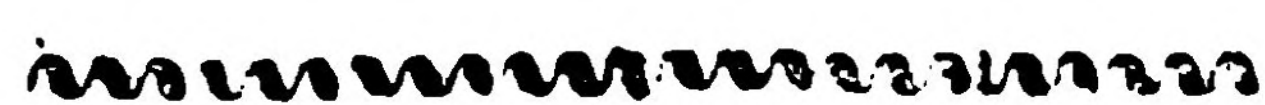
*) Érti a' Fő-Ispánt Gróf Eszterházy József Cs. K. Kamarás, Belső Titkos Tanácsos, Szent István Rendebeli Comendátor és Referendárius Urat Ő Excellentiáját, ki viselt méltóságát hajló kora 's távollakása tekintetei miatt Ő Felsőségének önként vissza adta.

Megyebeli virágzó Nemességnek magas érzéseihez és a' Tek. Státusoknak és Rendeknek tapasztalt bölcseségekhez nem bíznám.

Ugyan is e' mai nap az én szerencsém ezen Nemes Megyének boldogságával öszveszötte. Akármelly sors érjen eggyikünköt, másikunk is fogja annak jobbra vagy balra való fordulását érzeni. Azért Tek. Státusok és Rendek, fogjunk kezét egymással ezen díszes Gyülekezetnek, a' mi szeretett szomszédjainknak és barátainknak, a' kik minket megtisztelni méltóztattak, jelenlétekben; 's valamint én azoknak magam 's a' Megyebelieknek nevében szíves köszönetemet szóval megteszem: úgy ennekutána cselekedettel mutassuk meg háladatosságunkat az által, hogy öszvevetett vállakkal igyekezzünk a' Főlség' és Haza' méltó várakozásának megfelelni. Vetélkedünk szemes erőlködéssel a' hazaszeretet' pályáján. Azoknak fűzzünk háladatos kezekkel borostyán-koszorúkat, a' kik használatos törekedéssel másokat meghaladnak; biztassuk önhaszon nélkül a' bátortalanokat, tanítsuk az elvetemedteket, 's szánakozva mellőzzük-el azokat, kik a' Haza' szent oltárához közelíteni érdemetlenek. Fiúi bizodalommal Főlséges Urunkhoz eltelve, kitelhető készséggel teljesítsük atyai parancsolatit. Őrizzük-meg országos alkotmányunkat 's Nemesi szabadságinkat, mellyeknek oltalmok alatt dicső Őseink több századok veszélyein szerencsésen győzedelmeskedtek. Ápolgassuk az adózó szegénységet, ezen hasznos polgártársainkat, a' kiknek veréjtékjek nélkül a' fő hatalom tehetetlen, a' Nemesi jusok hasztalanok lennének. Védjük őket azon nemes föláldozással, melly a' nagy lelkeknek tulajdona. Légyen az ő gyarapodások a' mi dicsőségünk.

Végtére Tek. Státusok és Rendek, a' szent Igazság, az égnek kedvelt szülöttje,

légyen a' mi Vezérünk, mellynek tiszta lehellete elszéleszti mind azon dögleletes inségeket, mellyekkel az emberiségnek méltósága lealáztatik. A' mennyei örök Igazság, világosítsa ítéleteinket, erősítse gyarlóságunkat, hogy annak ösvényeiről soha el ne tántorodjunk, hogy a' haszon-üzés és személyválogatás, hogy az irigység, visszalkodás és a' bizodalmatlanság' lelke erőt ne vegyenek rajtunk. Légyenek a' mi tetteink azon emlékoszlopok, mellyekből a' jövőendő örvendőve láthassa, hogy mi is méltók voltunk jó Királyunknak, a' törvény' és igazság' hatalmas Véd. löjének, századjában élni.

A' Vármegye-háza' kapuja felett.

Eszterháznak itt Malonyai leve társa, Hégyaljánk,
'S a' Tisza 's a' Beszkédi hegyek tapsolva fogadják
A' nagy Kormányzót, 's vígasság tölti-el Újhelyt.

A' második Ebedlő ajtaja felett.

Kitöltve látod itt kürtjét a' Bövségnek,
Külső képét azon belső elsőségnek,
Melly által az szerzé fényes érdemeit,
A' ki itten öszvegyüjté vendégeit.

A' Zsidók' Diadalmi kapuja felett.

Igy tiszteltetik az, a' kit a' Király akar megtiszteltetni.

Tek. Matolay Gábor Táblabíró Úr háza előtt.

Hoc scio, quod Libycis non delecteris arenis,
Hinc arma ex animo propria dono tibi,
Et precor ut vivas pro gentis honore per aevum,
Famaque facta vohat non moritura tua.

MVNIFICa Inte fVIt haeC (Fortuna), haeC Vero Data tibi est.